

ТЕХНОЛОГІЯ КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

«Ливарне виробництво»

Автор: доц. Глушкова Д.Б.
Lekz_6_TKM 1M GDB 10.10.14

План

1. Суть лиття в піщані форми

2. Модельний комплект

3. Формувальні та стрижневі суміші

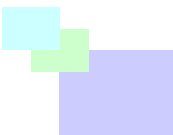
4. Ливникові системи

5. Виготовлення ливарних форм

6. Формування шаблонами та в кесонах, виготовлення стрижнів

7. Збирання та заливання ливарних форм

8. Дефекти виливків та їх виправлення

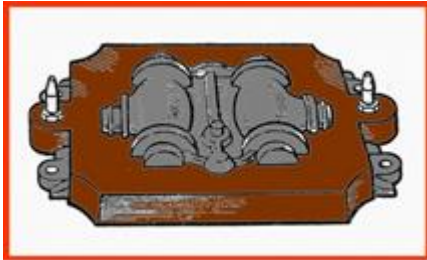

Модельний комплект

Модельний комплект – це сукупність технологічного оснащення та приспособлень, необхідних для утворення у формі порожнини, яка відповідає конфігурації вилівка

Ливарна модель – приспособа, за допомогою якої в ливарній формі одержують порожнину з формою та розмірами близькими до конфігурації одержуваного вилівка. Ливарні моделі бувають нероз'ємними; роз'ємними та з частинами, що віднімаються

Модельна плита – металева плита, з закріпленими на ній моделями та елементами ливникової системи. Застосовують, як правило, при машинному формуванні

Стрижневий ящик – приспособа, що служить для виготовлення стрижнів. Бувають суцільні, роз'ємні, витрушувальні та ін.

Суть лиття в піщані форми

Ливарне виробництво – галузь машинобудування, яка займається виготовленням фасонних заготовок чи деталей шляхом заливання розплавленого металу в спеціальну форму, порожнина котрої має конфігурацію заготовки (деталі)

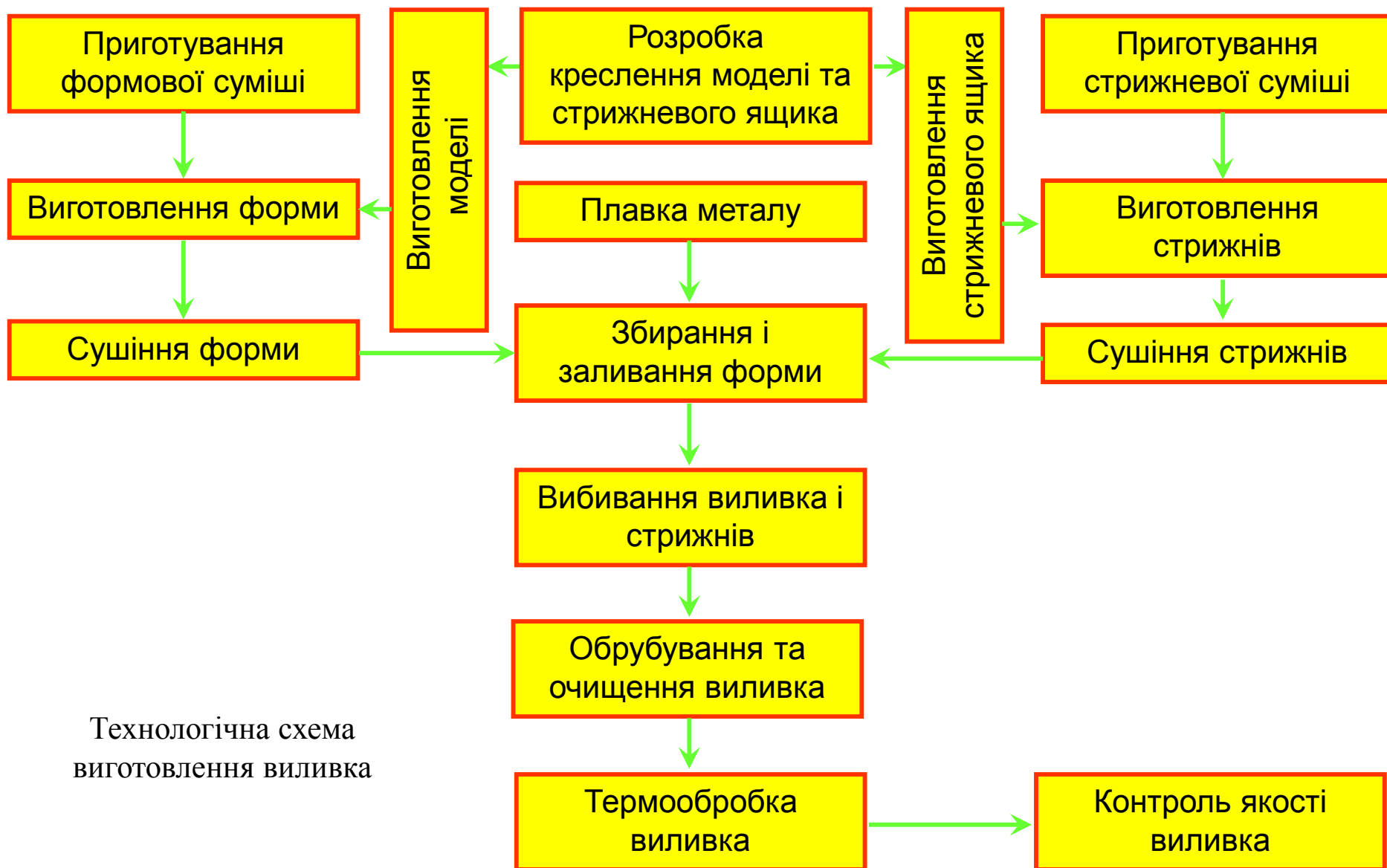
При охолодженні розплавлений метал кристалізується і в твердому стані зберігає конфігурацію тієї порожнини, в яку він був залитий. Кінцеву продукцію називають **виливком**

Після повного затвердіння виливки виймають (або вибивають) з форми і ті з них, щодо точності яких ставляться підвищені вимоги, обробляють механічно

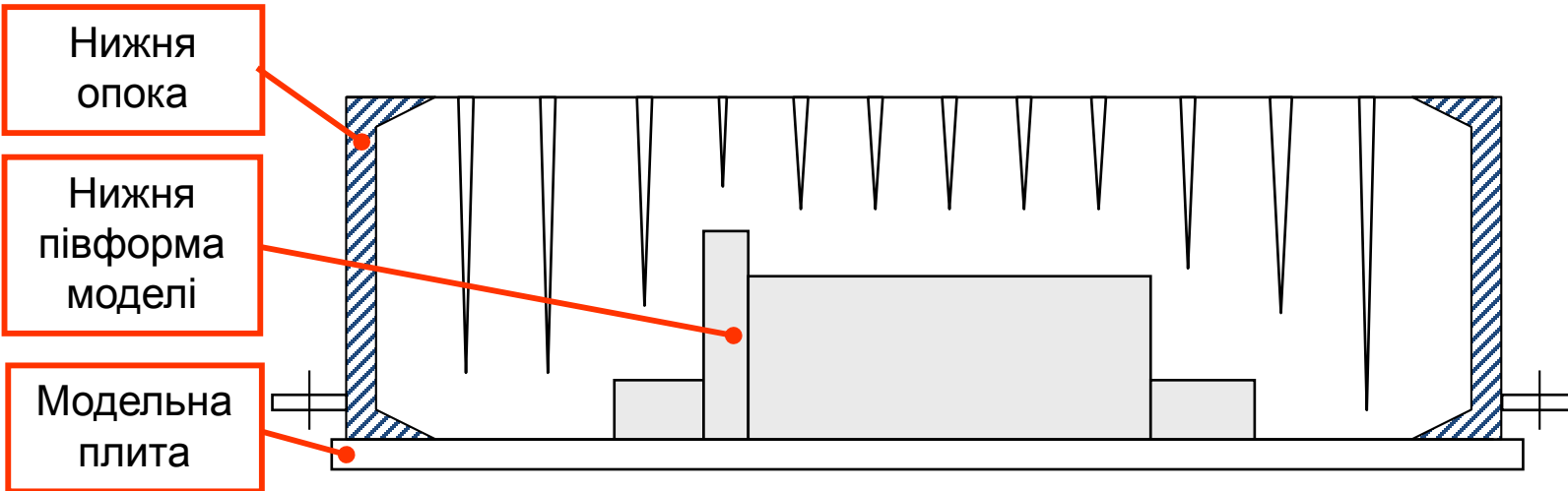
До складу ливарного цеху входять такі відділення: **модельне, земленідготовче, стрижневе, формувальне, плавильне, вибивальне, обрубне, очисне та технічного контролю**

У **модельному** відділенні за робочим кресленням виготовляють модельний комплект; у **земленідготовчому** – формову та стрижневу суміші; у **формувальному** – ливарну форму; у **стрижневому** – стрижень; у **плавильному** – розплавлений метал. Готову ливарну форму заливають розплавленим металом і після його затвердіння у **вибивальному** відділенні видаляють із форми виливок; обрубують ливникову систему й очищають виливок від пригару в **очисному** відділенні. Заключна операція – **контроль якості** виливка.

Суть лиття в піщані форми

• Формування в парних опоках за роз'ємною моделлю

Заповнення опоки формувальною сумішшю та її ущільнення

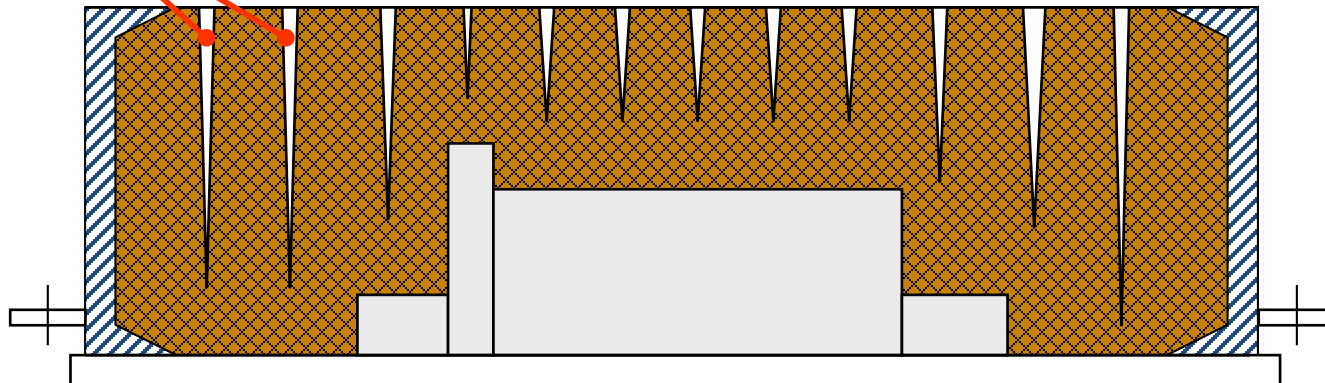
Створення вентиляційних каналів

Встановлення модельної плити

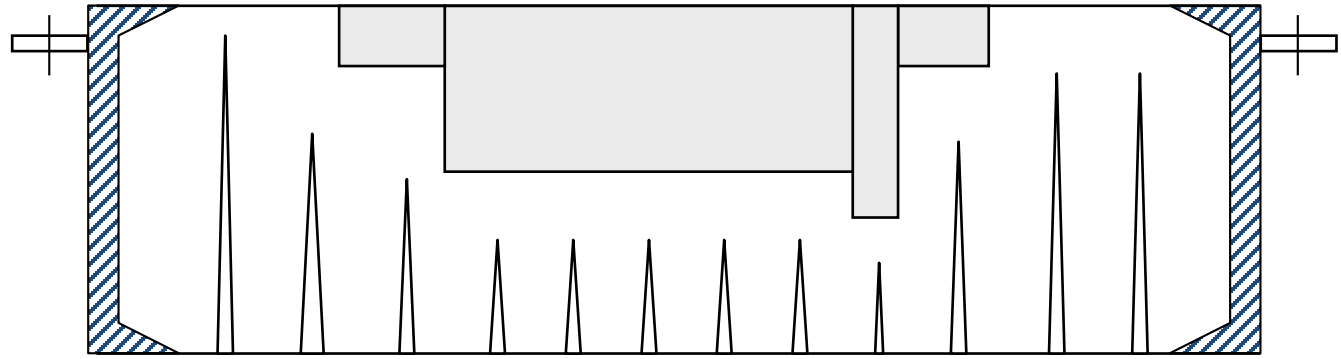
На модельну плиту встановлюють нижню половину моделі та опоку

Вентиляційні
канали

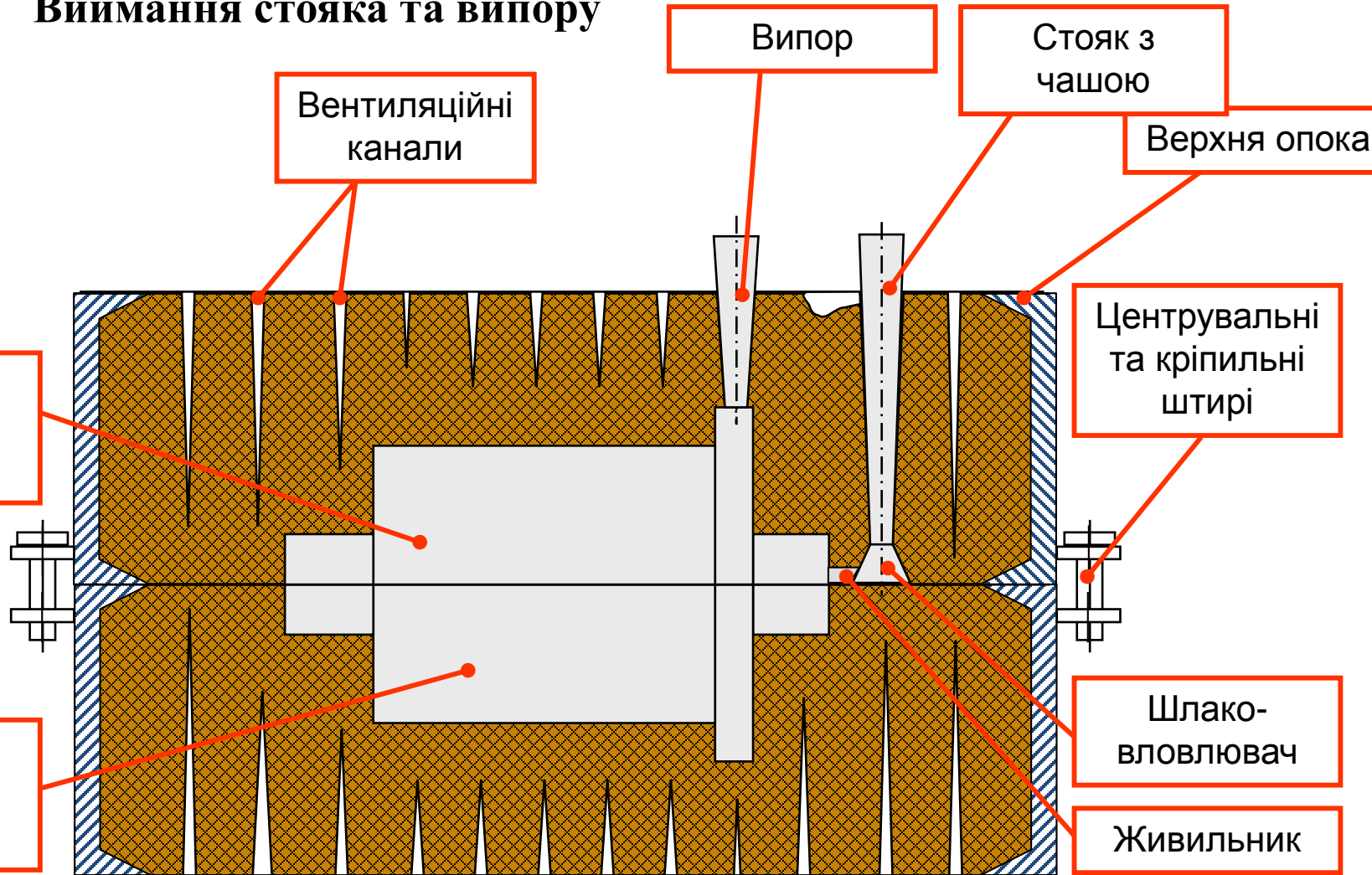
**Перевертання опоки на 180°
Видалення модельної плити**

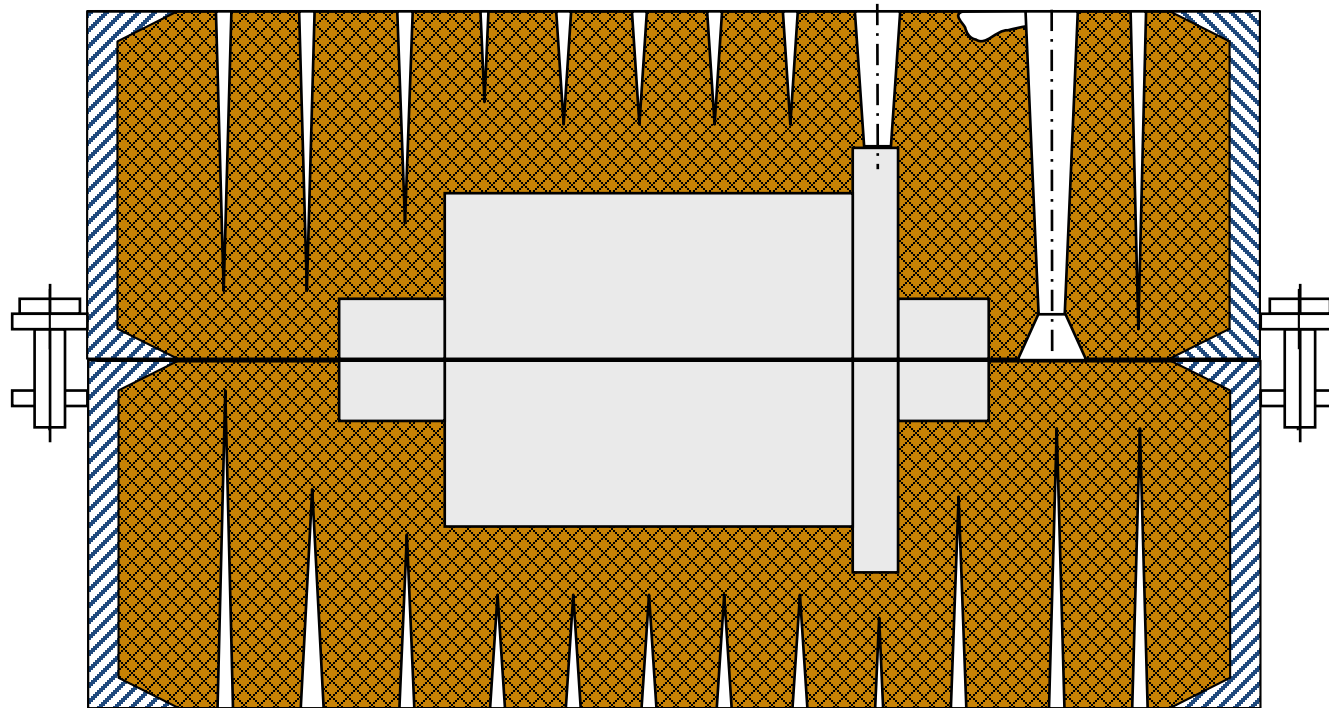
Виймання стояка та випору

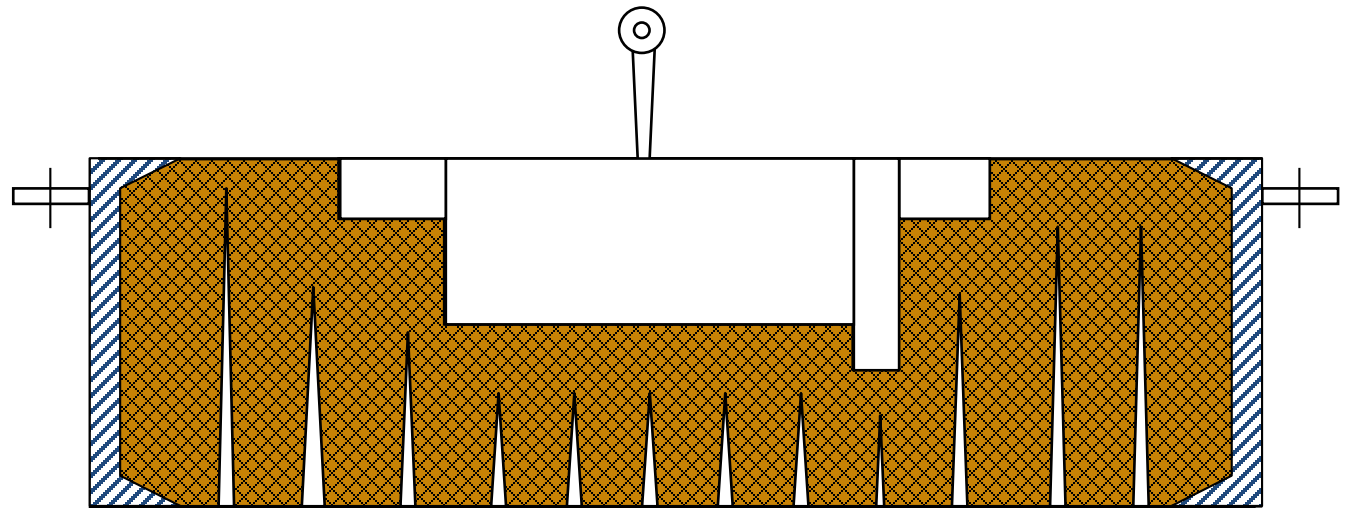
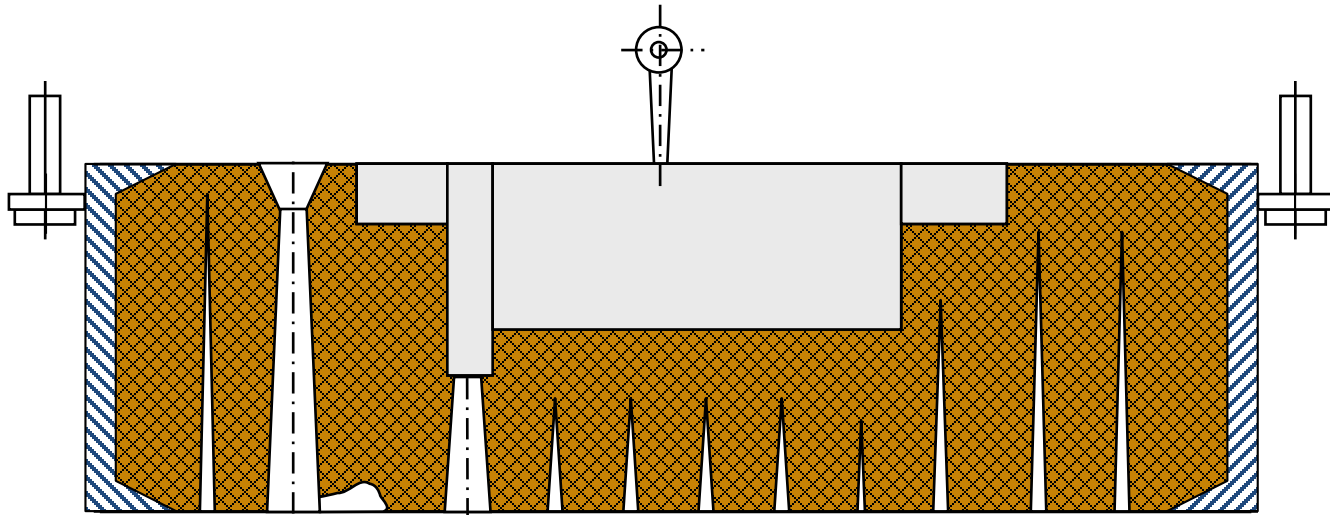
Встановлення верхньої половини моделі

Встановлення верхньої опоки на нижню та їх скріплення

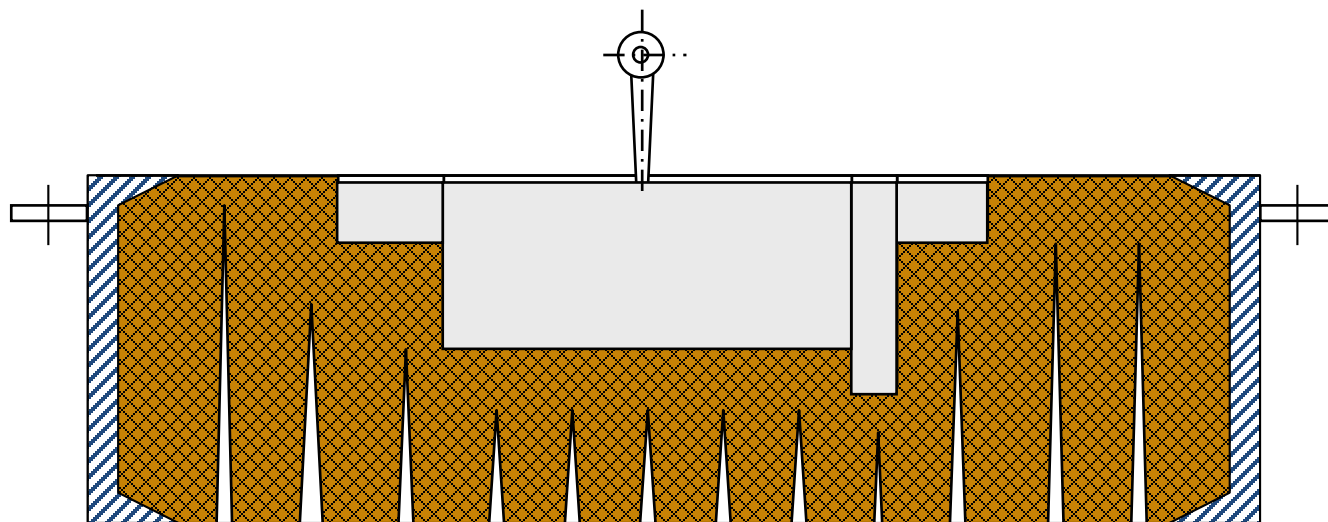
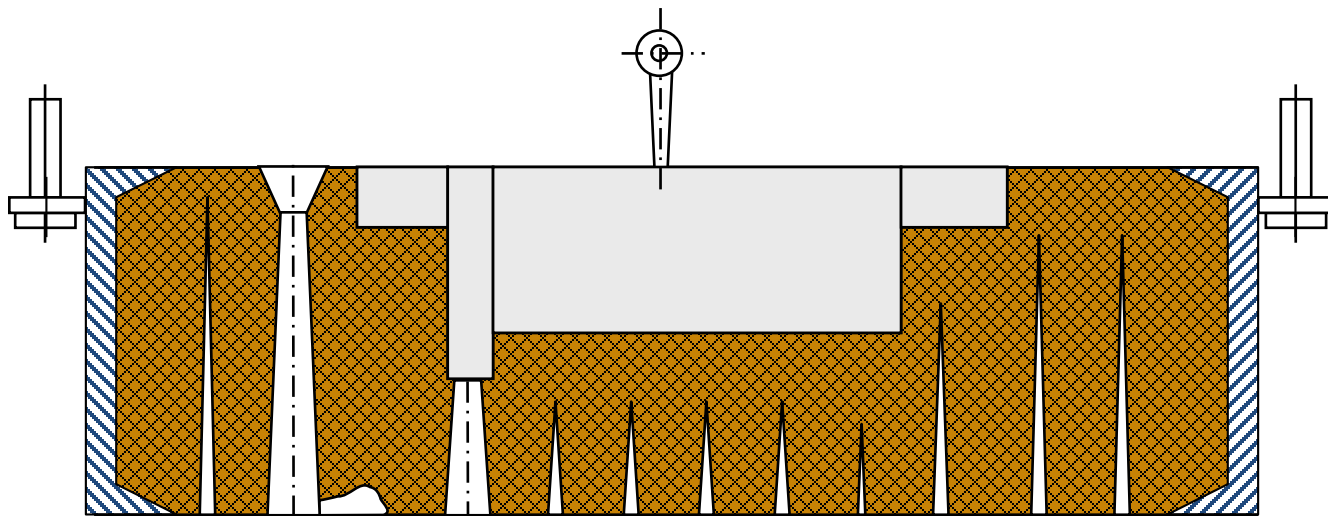
Встановлення стояка зі шлако-вловлювачем та випору

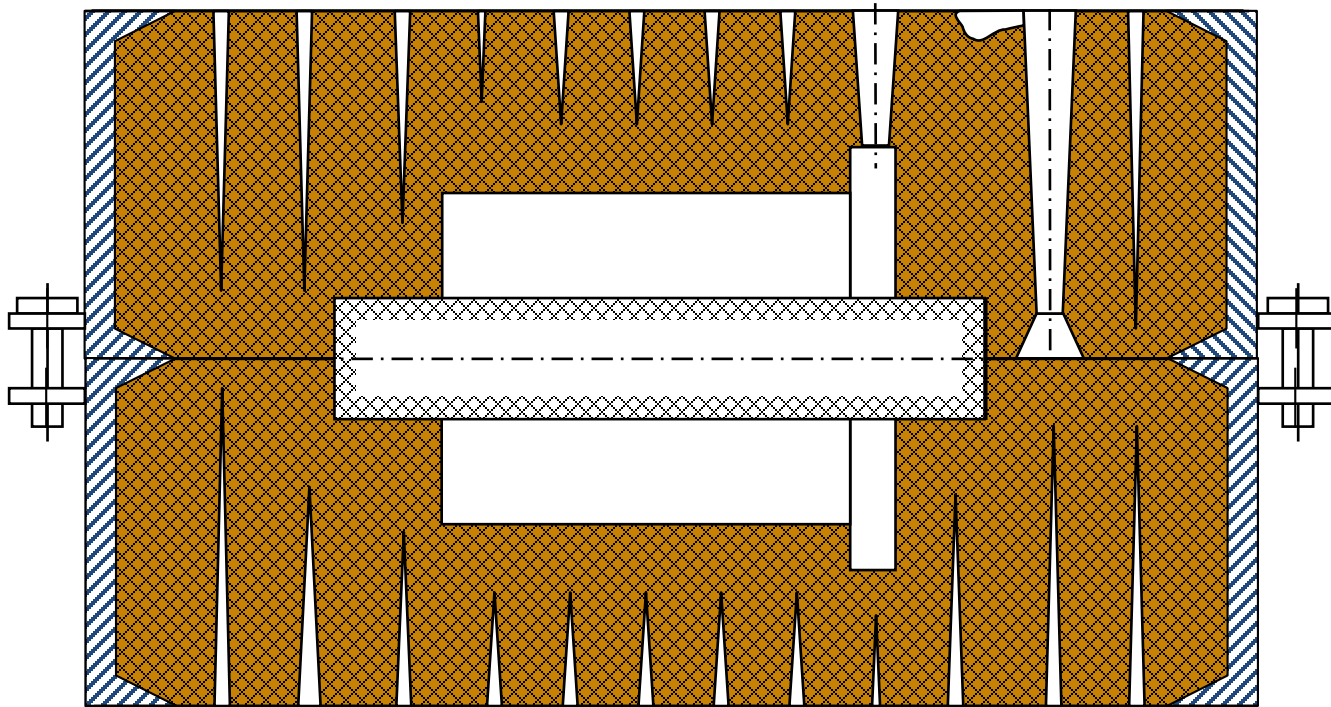
Розкриття форми

Виймання моделі , живильників та шлаковловлювачів з форми

Виймання моделі, живильників та шлаковловлювачів з форми

Встановлення стрижня в нижню півформу

Складання форми

Дефекти виливків та їх виправлення

Основні види дефектів виливків

Дефекти виливків поділяють на виправні і невивправні. Розрізняють:

Газові раковини – пухирі повітря або газів в тілі виливка. Утворюються при недостатній газопроникності формової суміші або при дуже щільному заповненні форми

Піщані та шлакові раковини – слабка набивання форми або невдала конструкція шлаковловлювача

Усадочні раковини – відкриті або закриті пустоти в тілі виливка. Утворюються в потовщених перерізах виливка, а також при неправильному підведенні металу до форми

Холодні тріщини – розриви тіла виливка значної довжини. Утворюються при низьких температурах внаслідок неоднакової швидкості охолодження різних перерізів виливка. Тріщини мають світлу поверхню

Гарячі тріщини – розриви тіла виливка незначної довжини. Утворюються при високих температурах внаслідок недостатньої піддатливості стрижня або форми, недостатня витримка виливка у формі. Тріщини мають темну поверхню

Недолив – неповний виливок. Причина – недостатня рідкотекучість металу, низька температура заливання, недостатній переріз живильників

На самостійну роботу ВИНОСИТЬСЯ:

1. Безперервний метод лиття, його переваги і недоліки.
2. Одержання виливків під регульованим тиском.
3. Виготовлення виливок із сталі

Кафедра технології металів і матеріалознавства

E-mail diana.borisovna@gmail.com

Автор: доц. Глушкова Д.Б.
Lekz_6_TKM 1M GDB 10.10.14